

Теорія та методика навчання

УДК 378.147:811.111'276.6:37.091.3

DOI <https://doi.org/10.5281/zenodo.20363712>

**Розвиток усного мовлення студентів економічних спеціальностей в умовах
дистанційного навчання**

Іваніга Орина Валеріївна

старший викладач кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу
Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця,
проспект Науки, 9-А, м. Харків, 61166, Україна

<https://orcid.org/0009-0007-5195-1956>

Тарасенко Сергій Євгенович

старший викладач кафедри педагогіки, іноземної філології та перекладу
Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця,
проспект Науки, 9-А, м. Харків, 61166, Україна

<https://orcid.org/0000-0003-3414-219X>

Прийнято: 12.04.2026 | Опубліковано: 30.04.2026

***Анотація:** У статті розглядається проблема розвитку усного мовлення як ключового компонента комунікативної компетентності студентів у сучасному освітньому середовищі. Підкреслюється, що комунікація є багаторівневим процесом, який охоплює говоріння, сприйняття та інтерпретацію інформації, а усне мовлення виконує інформаційну, інтерактивну та когнітивну функції. Воно виступає не лише засобом передачі*

змісту, а й інструментом формування професійного мислення та соціальної взаємодії. Особлива увага приділяється умовам дистанційного навчання, які суттєво трансформують процес мовленнєвої підготовки. Зменшення ролі невербальної комунікації та зростання значення вербальних засобів вимагають від студентів більшої точності, структурованості та логічності висловлювань. Це актуалізує необхідність використання ефективних методів і технологій навчання усного мовлення. Окремо розглянуто специфіку підготовки студентів економічних спеціальностей, для яких усне мовлення є інструментом професійної діяльності, зокрема в процесі переговорів, презентацій та управлінської комунікації. Наголошується на важливості формування *soft skills* і використання цифрових технологій як засобу підвищення ефективності мовленнєвої підготовки. Розглянуто методичні засади розвитку усного мовлення в онлайн-умовах, зокрема комунікативний, дискусійний, проблемно-орієнтований, проєктний, рольовий методи та метод презентацій. Показано, що їх ефективність посилюється за рахунок використання цифрових технологій, які забезпечують розширення можливостей мовленнєвої практики поза межами аудиторії. Проаналізовано потенціал онлайн-платформ для відеодискусій, сервісів голосового запису та інструментів синтезу мовлення, а також засобів створення віртуальних аватарів, що сприяють розвитку автономності студентів, зниженню мовленнєвої тривожності та формуванню впевненості у власному усному мовленні. Особливо підкреслено значення таких інструментів для студентів економічних спеціальностей, оскільки вони забезпечують практичну підготовку до професійної комунікації у сфері бізнесу, переговорів та презентацій. Установлено, що найвищу ефективність має поєднання традиційних педагогічних методів із цифровими та інтелектуальними технологіями, які виступають їхнім доповненням і розширюють дидактичні можливості освітнього процесу.

Ключові слова: усне мовлення; онлайн-навчання; дистанційна освіта; комунікативна компетентність; студенти економічних спеціальностей; цифрові освітні технології; методи навчання іноземних мов

Development of Oral Communication Skills in Economics Students under Distance Learning Conditions

Ivaniha Oryna

Senior Lecturer, Department of Pedagogy, Foreign Philology and Translation
Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics
9-A Nauky Avenue, Kharkiv, 61166, Ukraine
ORCID: [0009-0007-5195-1956](https://orcid.org/0009-0007-5195-1956)

Tarassenko Serhii

Senior Lecturer, Department of Pedagogy, Foreign Philology and Translation
Simon Kuznets Kharkiv National University of Economics
9-A Nauky Avenue, Kharkiv, 61166, Ukraine
ORCID: [0000-0003-3414-219X](https://orcid.org/0000-0003-3414-219X)

***Abstract:** The article addresses the problem of developing oral speech as a key component of communicative competence among students in the modern educational environment. Communication is considered as a multi-level process that encompasses speaking, perception, and interpretation of information, while oral speech performs informational, interactive, and cognitive functions. It serves not only as a means of conveying content but also as a tool for shaping professional thinking and social interaction. Particular attention is paid to the conditions of distance learning, which significantly transform the process of speech training. The reduced*

role of non-verbal communication and the increased importance of verbal means require students to demonstrate greater accuracy, structure, and logical coherence in their utterances. This highlights the need for effective methods and technologies for teaching oral speech. The article also considers the specific training of students in economics specialties, for whom oral speech is an essential instrument of professional activity, particularly in negotiations, presentations, and managerial communication. The importance of developing soft skills and using digital technologies as a means of enhancing the effectiveness of speech training is emphasized. Methodological foundations for oral speech development in online settings are examined, including communicative, discussion-based, problem-oriented, project, role-play, and presentation methods. Their effectiveness is shown to be strengthened by the use of digital technologies, which expand opportunities for speech practice beyond the classroom. The potential of online platforms for video discussions, voice recording services, speech synthesis tools, and virtual avatars is analyzed, as they contribute to student autonomy, reduce speech anxiety, and foster confidence in oral communication. Particular emphasis is placed on the relevance of such tools for economics students, as they provide practical preparation for professional communication in business, negotiations, and presentations. It is established that the highest effectiveness is achieved through the combination of traditional pedagogical methods with digital and AI technologies, which complement and expand the didactic possibilities of the educational process.

Keywords: *oral speech; online learning; distance education; communicative competence; economics students; digital educational technologies; foreign language teaching methods*

Постановка проблеми. У сучасних умовах цифровізації освіти та стрімкого розвитку дистанційних технологій навчання особливої актуальності набуває проблема формування комунікативної компетентності студентів.

Зокрема, розвиток усного мовлення студентів економічних спеціальностей є важливою складовою їхньої професійної підготовки, адже майбутні фахівці повинні вміти чітко, логічно та переконливо висловлювати свої думки, презентувати проекти та ефективно взаємодіяти в діловому середовищі.

Перехід до дистанційного навчання, спричинений глобальними викликами та розвитком інформаційних технологій, суттєво змінив традиційні підходи до освітнього процесу. З одного боку, онлайн-формат відкриває нові можливості для інтерактивної взаємодії, використання мультимедійних ресурсів і гнучкої організації навчання. З іншого боку, він створює низку труднощів для розвитку усного мовлення, зокрема через обмежену живу комунікацію, зниження рівня спонтанності мовлення та психологічні бар'єри у студентів.

У цьому контексті виникає потреба в пошуку ефективних методів і підходів, які сприятимуть розвитку усного мовлення саме в умовах дистанційного навчання. Особливої уваги потребує адаптація традиційних методик до онлайн-середовища, а також використання сучасних цифрових інструментів для активізації мовленнєвої діяльності студентів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій засвідчив, що науковці неодноразово зверталися до проблеми розвитку усного мовлення здобувачів освіти різних рівнів та розвитку онлайн освіти. Так, Катеруша О. В., Мішеніна Т. М. досліджували аксіологічні аспекти мовної освіти студентів економічних спеціальностей, підкреслюючи професійну спрямованість мовленнєвої підготовки [1]. Abdous M. висвітлено шляхи підвищення мотивації до онлайн навчання та готовність студентів до цієї форми навчання[2]. Alawamleh M., Al-Twait L., Al-Saht G. вивчали вплив онлайн-навчання на якість комунікації між викладачами та студентами під час пандемії COVID-19 [3]. Albrahim F. визначено ключові компетентності та навички викладачів, необхідні для ефективного онлайн-навчання [4]. Aristovnik A. та співавторами проаналізовано

вплив пандемії COVID-19 на студентське життя у закладах вищої освіти [5]. Chaisiri S. розглянуто використання віртуальних обмінів у вищій освіті як засобу розвитку міжкультурної компетентності та впевненості у мовленні [6]. Goloshchuk S. висвітлено особливості розвитку навичок говоріння в онлайн-класі, наголошено на важливості регулярної мовленнєвої практики, використання цифрових інструментів та активної участі студентів у комунікації [7]. González-Lloret M. обґрунтовано ефективність колективних завдань в онлайн-навчанні іноземних мов та підкреслено, що взаємодія у групових завданнях сприяє розвитку усного мовлення та комунікативної компетентності [8]. Iksan Z. та співавторами досліджено комунікативні навички студентів як ключову складову професійної підготовки [9]. Metusalem R. зі співавторами було проаналізовано підходи до оцінювання в форматі онлайн навчання [10]. Rapanta C. проаналізовано роль викладача в онлайн-освіті, підкреслюючи важливість організації навчальної діяльності та педагогічної присутності для підтримки комунікації студентів [11]. Sun Y., Lin L., Yu S. досліджено ефективність змішаного навчання для розвитку усного мовлення, доводячи позитивний вплив поєднання онлайн- та офлайн-форматів [12]. Тео Р. обґрунтовано значення діалогічної педагогіки як умови розвитку критичного мислення та комунікативних навичок студентів [13].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Разом із тим, можна стверджувати, що особливості роботи саме зі студентами економічних спеціальностей недостатньо висвітлено в науковій літературі. Незважаючи на наявність значної кількості досліджень, присвячених розвитку усного мовлення загалом, а також питанням дистанційного навчання, специфіка формування мовленнєвої компетентності майбутніх економістів потребує більш ґрунтовного аналізу. Це зумовлено тим, що професійна діяльність у сфері економіки передбачає володіння не лише загальними комунікативними

навичками, а й умінням використовувати фахову термінологію, аргументовано відстоювати власну позицію, брати участь у ділових дискусіях і переговорах.

Особливої актуальності ця проблема набуває в умовах дистанційного навчання, де традиційні форми усної взаємодії трансформуються або частково втрачаються. Відсутність безпосереднього контакту між викладачем і студентами, обмежені можливості для спонтанного діалогу, а також технічні та психологічні бар'єри можуть негативно впливати на рівень розвитку усного мовлення. У зв'язку з цим постає необхідність дослідження впливу дистанційного формату на мовленнєві навички студентів та виявлення як його переваг, так і недоліків.

Крім того, важливим є визначення ефективних методів і інструментів розвитку усного мовлення в онлайн-середовищі. Таким чином, недостатня розробленість зазначеної проблематики в поєднанні з новими викликами дистанційної освіти зумовлює необхідність комплексного дослідження розвитку усного мовлення студентів економічних спеціальностей, що і визначає актуальність даної статті.

Формулювання цілей статті (постановка завдання) є аналіз особливостей розвитку усного мовлення студентів економічних спеціальностей в умовах дистанційного навчання та визначення ефективних педагогічних підходів до вдосконалення цього процесу.

Для цього вважаємо за необхідне вирішити наступні **завдання**:

1. висвітлити теоретичні основи розвитку усного мовлення студентів та визначити його роль у майбутній професійній діяльності;
2. окреслити вплив дистанційної освіти на формування мовленнєвих навичок студентів;
3. проаналізувати методи та інструменти розвитку усного мовлення в онлайн середовищі

Виклад основного матеріалу дослідження. Потреба у спілкуванні є однією з базових характеристик людини як соціальної істоти. У цьому контексті комунікація постає як складний процес взаємодії, що поєднує говоріння, аудіювання та інтерпретацію змісту повідомлення. Вона охоплює не лише передачу інформації, а й обмін ідеями, емоціями та намірами, що забезпечує ефективну соціальну взаємодію.

Особливе місце у структурі комунікативної діяльності займає усне мовлення, яке виступає основним засобом безпосереднього спілкування. Науковці визначають комунікацію як ключову навичку XXI століття, яка включає різні види мовленнєвої діяльності та реалізується залежно від цілей і контексту. У цьому аспекті усне мовлення можна трактувати як здатність до ефективного вербального вираження думок із урахуванням ситуації спілкування та особливостей співрозмовника.

Функціональне навантаження усного мовлення є багатограним. Воно забезпечує передачу знань, аргументування позицій, вплив на адресата, спонукання до дії, а також пояснення й інструктаж. Окрім цього, воно виконує інтерактивну функцію, реалізуючи процес взаємодії між учасниками комунікації, а також когнітивну – як засіб формування та структурування думки. Таким чином, усне мовлення виступає не лише каналом передачі інформації, а й інструментом мислення та соціальної взаємодії [10, с. 5].

У сучасному освітньому середовищі комунікативні вміння, зокрема навички усного мовлення, відносять до ключових універсальних компетентностей або «м'яких навичок», необхідних для професійної діяльності. Їх сформованість передбачає здатність до чіткого, логічного та доречного висловлювання, а також ефективного сприйняття інформації. У навчальному процесі ці вміння реалізуються через різні форми діяльності, такі як усні виступи, обговорення, робота в групах тощо самореалізації [9].

Суттєві зміни у функціонуванні усного мовлення відбуваються в умовах дистанційного навчання. Активне впровадження онлайн-освіти, зумовлене технологічним розвитком і глобальними викликами, сприяло розширенню можливостей комунікації [4; 12]. Водночас дистанційний формат обмежує використання невербальних засобів і знижує рівень безпосередньої взаємодії між учасниками освітнього процесу. У таких умовах особливого значення набуває точність і виразність мовлення, оскільки саме мовні засоби стають основним інструментом комунікації.

Ефективність освітнього процесу значною мірою залежить від якості комунікації між викладачем і студентами, особливо в онлайн-середовищі. У зв'язку з цим розвиток усного мовлення є необхідною умовою формування таких важливих навичок, як співпраця, критичне мислення та здатність до міжкультурної взаємодії [3; 13].

У ході дослідження необхідно зазначити, що мовленнєва підготовка студентів економічних спеціальностей має виразну професійну спрямованість і суттєво відрізняється від підготовки студентів гуманітарних напрямів. Це зумовлено тим, що майбутня професійна діяльність економістів безпосередньо пов'язана з необхідністю здійснення ефективної ділової комунікації, участі в переговорах, презентації аналітичних матеріалів та прийнятті управлінських рішень.

У цьому контексті усне мовлення виступає не лише як загальна комунікативна навичка, а як інструмент професійної взаємодії, що забезпечує реалізацію фахових завдань. Воно передбачає вміння чітко структурувати висловлювання, використовувати спеціалізовану лексику, аргументовано відстоювати власну позицію та адаптувати мовлення до конкретної комунікативної ситуації. Особливого значення набуває здатність до переконання, пояснення та представлення інформації, що відповідає функціям комунікації. Важливою особливістю мовленнєвої підготовки студентів

економічних спеціальностей є її інтеграція з формуванням так званих «soft skills», зокрема комунікативності, критичного мислення та вміння працювати в команді. Це зумовлює необхідність використання таких методів навчання, які сприяють активній мовленнєвій діяльності студентів, включаючи дискусії, аналіз кейсів, рольові ігри та презентації [1; 9].

В умовах дистанційного навчання процес формування усного мовлення ускладнюється низкою чинників. Зокрема, обмеження безпосереднього контакту між учасниками освітнього процесу, зменшення кількості спонтанних висловлювань і залежність від технічних засобів комунікації можуть негативно впливати на якість мовленнєвої підготовки. Водночас цифрове середовище відкриває нові можливості для розвитку мовлення через використання онлайн-платформ, відеоконференцій та мультимедійних інструментів.

Крім того, важливим аспектом є адаптація комунікації до онлайн-формату, де зростає роль вербального компонента мовлення через обмежене використання невербальних засобів. У таких умовах студенти повинні приділяти більше уваги точності формулювань, логічності викладу та чіткості аргументації. Враховуючи, що якість взаємодії між викладачем і студентами є визначальним чинником ефективності дистанційного навчання, розвиток усного мовлення набуває стратегічного значення.

Отже, мовленнєва підготовка студентів економічних спеціальностей повинна здійснюватися з урахуванням професійної специфіки, сучасних освітніх умов та необхідності формування комплексних комунікативних умінь, що забезпечують їхню конкурентоспроможність на ринку праці [7].

Розвиток усного мовлення в умовах онлайн-навчання потребує цілеспрямованої організації освітнього процесу, оскільки дистанційний формат змінює характер мовленнєвої взаємодії та обмежує спонтанність живого спілкування. У зв'язку з цим особливого значення набуває добір методів, які забезпечують активну мовленнєву практику, моделювання реальних

комунікативних ситуацій і формування професійно орієнтованих навичок говоріння. До основних методів можна віднести:

- комунікативний метод;
- дискусійний метод;
- проблемно-орієнтовний метод;
- проектний метод;
- рольовий метод;
- метод презентацій тощо.

Комунікативний метод є базовим у формуванні усного мовлення, оскільки передбачає навчання через реальне або наближене до реального спілкування. Його сутність полягає у створенні ситуацій, у яких студенти змушені використовувати мову як засіб досягнення конкретної комунікативної мети. В онлайн-середовищі цей метод дозволяє організовувати взаємодію між учасниками навчального процесу у форматі обміну думками, аргументації та спільного вирішення завдань. Основний акцент робиться на змісті висловлювання, а не лише на мовній формі [11].

Дискусійний метод спрямований на розвиток уміння аргументовано висловлювати власну позицію, аналізувати альтернативні точки зору та реагувати на заперечення співрозмовників. Він є особливо важливим для студентів економічних спеціальностей, оскільки формує навички професійної аргументації, необхідні для участі у переговорах, обговореннях та прийнятті рішень. У межах онлайн-навчання цей метод дозволяє активізувати мовленнєву діяльність навіть за відсутності безпосереднього контакту.

Проблемно-орієнтований метод передбачає навчання через розв'язання професійно значущих проблемних ситуацій. Студенти залучаються до аналізу кейсів, пошуку рішень та їхнього усного обґрунтування. Цей метод стимулює розвиток критичного мислення, формує здатність до логічного викладу думок і сприяє використанню професійної лексики в усному мовленні.

Проектний метод ґрунтується на самостійній або груповій роботі студентів, спрямованій на досягнення конкретного результату. Усне мовлення реалізується на етапах планування, обговорення, координації дій та презентації результатів. Його особливістю є інтеграція мовленнєвої діяльності в практичний контекст, що наближає навчання до реальних умов професійної діяльності.

Рольовий метод передбачає моделювання професійних ситуацій, у яких студенти виконують певні ролі (наприклад, учасників ділових переговорів, менеджерів, консультантів). Цей метод сприяє розвитку спонтанного мовлення, формуванню навичок швидкої реакції та адаптації мовлення до конкретної ситуації. Він також дозволяє відпрацьовувати професійні сценарії комунікації.

Метод презентацій орієнтований на розвиток уміння структуровано та логічно подавати інформацію в усній формі. Студенти вчаться організовувати мовлення, виділяти ключові ідеї, аргументувати висновки та підтримувати увагу аудиторії. Цей метод є важливим для формування навичок професійної самопрезентації та представлення економічної інформації [5; 6; 8].

Таким чином, розвиток усного мовлення в онлайн-середовищі забезпечується комплексом взаємопов'язаних методів, кожен із яких виконує окрему дидактичну функцію: від формування базових комунікативних навичок до розвитку професійної аргументації та здатності до публічного виступу. Сукупність цих методів створює основу для подальшого добору відповідних цифрових інструментів навчання, які забезпечують їх практичну реалізацію.

Сучасні цифрові технології забезпечують можливість організації як синхронної, так і асинхронної мовленнєвої взаємодії, що сприяє постійному тренуванню навичок говоріння. Одним із прикладів таких інструментів є освітні платформи, які дозволяють створювати аватари та озвучувати навчальний контент за допомогою технологій синтезу мовлення. Подібні засоби

можуть використовуватися для підготовки презентацій, виконання творчих завдань, а також моделювання професійних комунікативних ситуацій.

Зокрема, використання таких цифрових інструментів сприяє підвищенню впевненості студентів у власному мовленні, розвитку творчого підходу до виконання завдань і формуванню навичок публічного виступу, що є особливо важливим для студентів економічних спеціальностей, які в майбутньому будуть брати участь у ділових презентаціях, переговорах та аналітичних обговореннях.

Одним із ефективних цифрових інструментів для розвитку усного мовлення в онлайн-середовищі є освітня платформа Voki, яка дозволяє створювати віртуальні аватари та озвучувати навчальний контент за допомогою запису власного голосу або технології синтезу мовлення. Використання цього сервісу сприяє формуванню навичок усного мовлення в умовах, наближених до реальної комунікації, оскільки студенти мають можливість не лише підготувати текст, але й озвучити його, працюючи над інтонацією, вимовою та логікою викладу. Такий підхід особливо важливий для студентів економічних спеціальностей, оскільки майбутня професійна діяльність передбачає регулярні публічні виступи, презентації бізнес-ідей та участь у ділових обговореннях.

З методичної точки зору, використання Voki підтримує розвиток комунікативної компетентності через поєднання творчого та професійно орієнтованого підходів. Створення аватарів і підготовка усних повідомлень стимулює студентів до активного використання фахової лексики, структурування економічної інформації та моделювання реальних комунікативних ситуацій, таких як презентація фінансових результатів, маркетингових стратегій або бізнес-проектів. Це сприяє формуванню впевненості у власному мовленні та зниженню психологічного бар'єру, що часто виникає під час публічних виступів.

Крім того, платформа Voki може використовуватися як інструмент для організації індивідуальних і групових завдань, включаючи створення міні-

презентацій, діалогів або рольових ситуацій. Така діяльність дозволяє забезпечити регулярну практику усного мовлення навіть поза межами синхронного заняття, що є особливо актуальним в умовах дистанційного навчання. Відповідно, інтеграція подібних цифрових інструментів у навчальний процес сприяє підвищенню ефективності підготовки студентів економічних спеціальностей до реальної професійної комунікації [2; 14].

Flip (Flipgrid) дозволяє створювати тематичні «групи» (grids) для організації відеодискусій. У межах кожної групи формуються теми обговорення, на які студенти відповідають за допомогою коротких або розгорнутих відеоповідомлень. Такий формат сприяє розвитку усного мовлення, оскільки студенти мають можливість не лише підготувати зміст висловлювання, а й відпрацювати його усну реалізацію з урахуванням інтонації, логіки та чіткості подачі інформації. Важливо, що відповіді можуть бути як індивідуальними, так і взаємними, що створює умови для розвитку діалогічного мовлення та елементів дискусії [15].

Ще одним ефективним інструментом розвитку усного мовлення є сервіс Voice Spice, який дозволяє студентам безкоштовно записувати голосові повідомлення та ділитися ними через різні цифрові канали. Його використання є особливо корисним у процесі формування навичок вимови, оскільки студенти можуть багаторазово прослуховувати власне мовлення, виявляти помилки та вдосконалювати їх шляхом повторного запису. Такий підхід забезпечує розвиток навичок самоконтролю та автономного навчання, що є важливим компонентом професійної підготовки студентів економічних спеціальностей [8; 16].

З методичної точки зору, розвиток вимови в онлайн-середовищі може здійснюватися через поєднання традиційних і цифрових підходів. Зокрема, ефективними залишаються натуралістичний метод, що передбачає імітацію мовлення після попереднього сприйняття зразків, фонетична транскрипція, яка

формує усвідомлене розуміння звукової системи мови, а також система мінімальних пар, що дозволяє диференціювати близькі за звучанням фонemi. Окреме значення мають вправи на інтонаційні та наголосові зміни, читання вголос із контролем вимови, а також аудіозапис власного мовлення з подальшим самоаналізом.

Використання цифрових технологій у поєднанні з традиційними методами навчання сприяє підвищенню ефективності формування усного мовлення. Онлайн-середовище дозволяє забезпечити індивідуалізований підхід до навчання, оперативний зворотний зв'язок та багаторазову практику мовлення, що особливо важливо для студентів економічних спеціальностей, які у майбутній професійній діяльності мають володіти навичками чіткої, структурованої та переконливої усної комунікації в діловому контексті [Goloshchuk].

Висновки. Проведений аналіз особливостей розвитку усного мовлення студентів економічних спеціальностей в умовах дистанційного навчання дозволяє констатувати, що цифровізація освітнього процесу суттєво розширює можливості формування іншомовної комунікативної компетентності. Разом із тим, ефективність розвитку усного мовлення значною мірою залежить від правильно підібраних інструментів навчання. Використання цифрових платформ для відеокomунікації, асинхронних мовленнєвих завдань, аудіо- та відеозаписів, а також сервісів із функціями синтезу мовлення сприяє підвищенню мотивації студентів, зниженню мовленнєвого бар'єру та розширенню можливостей для автономної практики.

Особливе місце в сучасному освітньому процесі посідають інструменти на основі штучного інтелекту, які дозволяють індивідуалізувати навчання, забезпечувати оперативний зворотний зв'язок та створювати більш гнучке середовище для формування навичок усного мовлення. Водночас слід

підкреслити, що такі технології не можуть замінити традиційні педагогічні методи, а повинні розглядатися як їх доповнення.

Найбільш ефективною є змішана модель навчання, у якій класичні методи розвитку усного мовлення поєднуються з цифровими та ШІ-інструментами. Такий підхід забезпечує гармонійний розвиток комунікативної компетентності студентів економічних спеціальностей, формуючи їхню готовність до професійної усної взаємодії в умовах сучасного глобалізованого та цифровізованого середовища.

Список використаних джерел

1. Катеруша О. В., Мішеніна Т. М Аксіологічні параметри мовної освіти студентів економічних спеціальностей. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2021. № 36 DOI: 10.32843/2663-6085/2021/36.12

2. Abdous M. Influence of satisfaction and preparedness on online students' feelings of anxiety. *The Internet and Higher Education*. 2019. Vol. 41. P. 34-44. <https://doi.org/10.1016/j.iheduc.2019.01.001>Get rights and content

3. Alawamleh M., Al-Twait L., Al-Saht G. The effect of online learning on communication between instructors and students during covid-19 pandemic. *Asian Education and Development Studies*. 2022. No 11(2). P. 380–400. <https://doi.org/10.1108/aeds-06-2020-0131>Abdous M. Influence of satisfaction and preparedness on online students' feelings of anxiety. *The Internet and Higher Education*. 2019. Vol. 41. P. 34-44. <https://doi.org/10.1016/j.iheduc.2019.01.001>Get rights and content

4. Albrahim F. A. Online teaching skills and competencies. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*. 2020. No 19(1). P. 9–20.

<https://umsystem.pressbooks.pub/app/uploads/sites/62/2023/04/EJ1239983-ERIC-Online-Teaching-Skills-and-Competencies-2020.pdf>

5. Aristovnik A., Keržič D., Ravšelj D., Tomažević N., Umek L. Impacts of the COVID-19 pandemic on life of higher education students. *Sustainability*. 2020. 12(20). P. 8438 <https://doi.org/10.3390/su12208438>

6. Chaisiri S. Virtual exchanges in higher education: Advancing intercultural competence and language confidence. *Research Studies in English Language Teaching and Learning*. 2025. № 3(3). P. 448–468. <https://doi.org/10.62583/rseltl.v3i3.88>

7. Goloshchuk S. L. Developing learner's speaking skills in an online classroom. *Закарпатські філологічні студії*. Вип. 29. Том 1. С. 115-120 DOI <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2023.29.1.20>

8. González-Lloret M. Collaborative tasks for online language teaching // *Foreign Language Annals*. 2020. Vol. 53, No. 2. P. 260–273. <https://doi.org/10.1111/flan.12469>

9. Iksan Z., Zakaria E., Meerah T., Osman K., Lian D., Mahmud S., Krish P. Communication skills among university students. *Procedia—Social and Behavioral Sciences*. 2012. No 59. P. 71–76. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2012.09.247>

10. Metusalem R., Belenky D., DiCerbo K.. Skills for today: What we know about teaching and assessing communication. 2017. Pearson. 33 p. <https://www.pearson.com/content/dam/one-dot-com/one-dot-com/global/Files/efficacy-and-research/skills-for-today/Communication-FullReport.pdf>

11. Rapanta C., Botturi L., Goodyear P., Guàrdia L., Koole M. Online University Teaching During and After the Covid-19 Crisis: Refocusing Teacher Presence and Learning Activity. *Postdigital Science and Education*. 2020. Vol. 2. P. 923-945. <https://doi.org/10.1007/s42438-020-00155-y>

12. Sun Y., Lin L., Yu S. Improving speaking skills in a blended learning environment. *Computer Assisted Language Learning*. 2022. <https://doi.org/10.1080/09588221.2017.1308384>

13. Teo P. Teaching for the 21st century: A case for dialogic pedagogy. *Learning Culture and Social Interaction*. 2019. No. 21. P. 170–178. <https://doi.org/10.1016/j.lcsi.2019.03.009>

14. Voki (educational platform): <https://www.voki.com>

15. Flip. URL: <https://flipgrid.com/> (Last accessed: 07.08.2023).

16. Voice Spice Recorder. URL: <https://voicespice.com/>